

DNEŠNÍ RALSKO

Z OBSAHU ČÍSLA:

- Z města a městského úřadu
- Zdravotnická záchranná služba
- Ze školních lavic
- Mojra
- MC informuje
- Z kultury a sportu
- Městská policie
- Inzerce
- Hornicko - historický spolek

Úřední hodiny Městského úřadu
Ralsko v období vánočních svátků

Datum	Úřední hodiny
23.12.2019	8:00 - 14:00
27.12.2019	pouze pro objednané
30.12.2019	8:00 - 13:00
31.12.2019	zavřeno

*Prejeme vám v Novém roce,
ať vás osud nezradí,
jenom láska a cit v srdci,
ve starostech poradí.
K tomu moře lásky
a zdraví přeje
město Ralsko*

OD 23. 12. DO 31. 12. 2019

se nebude možné přihlásit k trvalému pobytu
- bude uzavřen úsek evidence obyvatel !!!

POZOR ZMĚNA PROVOZÍ DOBY POŠTY PATNER

PO	-	9 - 17 hod.	ÚT	-	8 - 16 hod.
ST	-	9 - 17 hod.	ČT	-	8 - 16 hod.
PA	-	8 - 16 hod.			

Dne 31. 12. 2019 BUDE POŠTA OTEVŘENA POUZE DO 12 HODIN !!!

*Život Ti píše zas o rok víc,
slovíčkem psaným chci teda říct:
Žij podle svého, měj pevné zdraví,
narozeniny oslav tak, jak se slaví.
Popíjej víno, písničku zpívej,
s veselou náladou na svět se dívej.*

Foto soutěž

Vyhlášíme soutěž o nejkrásnější fotografie z okolí města Ralsko. Vybrané fotky budou po souhlasu majitele použity do kalendáře na rok 2021, uveřejněny ve zpravodaji Dnešní Ralsko a samozřejmě vítězové obdrží i malý dárek.

Soutěž je rozdělena do čtyř kategorií na téma: jaro, léto, podzim, zima.

Zúčastnit se může každý, jen připomínám, že fotky mohou být pouze z okolí města Ralsko.

Fotografie můžete zasílat na email: podatelna@mestoral-sko.cz, nebo je donést osobně na Místní centrum v elektronické podobě. Nezapomeňte uvést jméno a kontakt.

Soutěž trvá do 15. října 2020

Z MĚSTA A MĚSTSKÉHO ÚŘADU

SLOVO STAROSTY

Vážení občané, sousedé a přátelé,

máme tu advent, čas kdy bychom se měli na chvíli zastavit, být se svými nejbližšími a neřešit problémy všedního dne. Zároveň se nám také chýlí rok ke konci, a to vždy pro nás znamená nutnost splnit úkoly, které jsou nezbytné pro bezproblémový chod úřadu i v dalším roce. Jedním z nich je například schválení rozpočtu pro rok 2020 a také nový plán investic. Obojí se podařilo schválit na zastupitelstvu již v listopadu.

Dovolte mi, abych Vám nyní nastínil naší práci ...

Kuřívody

V Kuřívodech jsme konečně dokončili dlouho plánovanou a slibovanou vodu v zahrádkách. Jsme tak připraveni na další zahrádkářskou sezónu, což si myslím, že potě-

ší spoustu z nás. Bohužel se ale také našlo několik nespokojených občanů, kteří požadovali provoz rozvodů vody nepřetržitě i přes zimu. To by ovšem znamenalo, že bychom celý rozvod museli vybudovat jako prodloužený vodovodní řad a nikoliv jako vodovodní přípojku, což by znamenalo navýšení finančních nákladů o několik milionů korun a spoustu administrativy navíc a s tím spojené pozdržení akce. Samozřejmě tu je možnost nepřetržitého provozu po celý rok, to by ovšem musel někdo z místních najít odvahu a čas všechny zahrádky, aby nedošlo např. k zamrznutí odložené hadice v nezámrazné hloubce. Není v silách města toto uhlídat a brát tak na sebe zodpovědnost za případné havárie a úniky vody, které by byly způsobeny nevhodným používáním těchto přípojek. Osobně si myslím, že i tak město Ralsko vyšlo všem zahrádkářům

velmi vstřícní. Jsem si vědom, že mohou být výhrady také k umístění jednotlivých „šachtiček“ s vodoměry. To stačí nahlásit a můžeme o tom jednat.

Náhlov

Na Náhlově se každoročně potýkáme s problémy spojené s provozem vodovodu a kanalizace. Bohužel stav těchto sítí odpovídá jejich stáří, odhaduje se, že byly postaveny někdy kolem roku 1886. Navíc vodovod vlastní soukromník, který se dostal do likvidace a my se v současné chvíli snažíme, aby fungoval alespoň pro potřeby místních. Časté opravy a řešení havárií tedy provádíme my. Vynaložené náklady fakturujeme vlastníkovi, ten je však nehradí.

Dále proběhla obnova chodníku mezi sídlištěm a zástavbou rodinných domů směr Bělá pod Bezdězem.

Dobrou zprávou však je, že město Ralsko jedná se správcem konkurzu o odkoupení vodovodu i kanalizace. Bylo vypsáno výběrové řízení, kam jsme se přihlásili s nabídkou 150.000 Kč. Vzhledem k tomu, že celý proces je velmi zdoluhavý a nejistý, Rada města schválila zadání projektové dokumentace pro výstavbu nového vodovodu a kanalizace, s tím že realizaci bychom tak stihli do roku 2022. **Tudíž sečteno podtrženo by v roce 2022 mohl být nový vodovod a snad i kanalizace na Náhlově!**

Hradčany

V Hradčanech jsme měli akci „výlov“ Hradčanského rybníka. Tuto akci jsme nechtěli propagovat příliš masivně, protože jsme měli obavy, aby vůbec bylo co lovit. Počasí nám přálo a výlov, který jsme pojali tak trochu kulturně a hlavně týmově se vydařil a užili si ho i naši nejmenší.

Tímto bych chtěl poděkovat Ing. Janu Kocourkovi a panu Evženu Berkimu, panu Renému Kamenárovi za skvěle odvedenou práci.

Jistě se všichni ptáte, kdy se začne s rekonstrukcí. Smlouva o dílo je již podepsaná a společnost AQUASYS začíná s přesunem techniky a dokončuje administrativní úkony spojené s dopravním opatřením a další. Samotné práce budou zahájeny v lednu 2020 a budou trvat cca 14 měsíců. Za sebe mohu říct, že jsem moc rád, že po roce dohadů jsme se konečně dopracovali k té naší realizaci. Podrobnější informace budu vkládat do každého zpravodaje a průběžně na Facebook.

Hvězdov

Obyvatelé Hvězdova možná ocení osazení komunikace z Mimoně bezpečnostními prvky – zpomalovacími prahy. Pro toto jsme se rozhodli z důvodu intenzivnějšího silničního provozu, na který upozorňovali právě sami občané. Také jsme pokročili v přípravě NOVÉ územní studie, kde se snažíme o řešení všech vašich připomínek především ke stávajícímu plánu „satelitů“ ve Hvězdově. Slibovali jsme jednání s občany a také jej dodržíme. O čase a místě konání budete včas informováni.

Nově máme také připravené slibované dotační tituly na domovní čistírny odpadních vod, což opět vzešlo z posledního jednání zastupitelstva na Hvězdově.

Připravujeme

- Podali jsme žádost o dotaci na Central Park Kuřívody – plocha před úřadem
- Podali jsme žádost o dotaci na Smíšenou cyklostezku Plouznice – Mimoň
- Podali jsme žádost o dotaci na Chodník podél silnice č. II/268 v Kuřívodech
- Máme připravenou žádost o dotaci na podzemní kontejnery Kuřívody a Plouznice
- Máme připravenou žádost o dotaci na polopodzemní kontejnery Hradčany a Hvězdov
- Je připravený projekt a soutěží se komunikace II/268 Mimoň až hranice LK (směr Mnich. Hradiště) – v tom jsou započítané Kuřívody – chodník Kuřívody
- Máme připraven projekt na Spolkový dům Kuřívody
- Příští rok uvolníme 700 tis. Kč na opravu Kulturního domu v Kuřívodech
- Chodník Boreček – projektujeme
- Plánujeme navýšení počtu parkovacích míst v sídlištích

V měsíci prosinci jsme společně rozsvítili Vánoční stromek v Kuřívodech, kde byl připraven bohatý program. Opět bych rád pochválil zaměstnance města a ZŠ a MŠ Kuřívody za skvěle organizovanou akci.

Na závěr bych rád poděkoval všem zaměstnancům města a příspěvkových organizací za odvedenou práci v uplynulém roce a zároveň vyslovil přání, aby se nám dařilo i v roce 2020 dělat naše město lepším.

A také bych rád poděkoval Vám všem, protože bez Vás bychom neměli motivaci dotahovat věci dokonce. Chci vám popřát hezký konec roku 2019 a ještě lepší a úspěšnější start do roku 2020, dále chci popřát hlavně štěstí, zdraví, mnoho dáreků pod stromečkem, a to nejdůležitější lásku svých nejbližších. Kéž bude rok 2020 ještě lepší než tento rok.

Ing. Miloslav Tůma
starosta města

Malá ukázka jubilantů z našeho města.

*Všem ještě jednou
přejeme krásné
narozeniny.*

„Začátek je tou nejdůležitější součástí každé práce.“

Platon (řecký filozof, pedagog a matematik)

Konec každého roku a začátek nového přináší pro mnoho z nás velký shon. I když si neustále říkáme „...letos to pojmem jinak...“, vše se na nás začne valit a máme pocit, že den je příliš krátký, abychom vše zvládli.

V roce 2020 čekají naše město další investice, které jak doufám zpříjemní každodenní život našich občanů ve všech místních částech. Samozřejmě nemohu popřít, že ne vždy dojde k uspokojení každého občana v daný okamžik. Není to snad nasazením každého z vedení města, ale z velké části na tom má podíl rozpočet města, který nás nutí velmi pečlivě zvažovat každé výdaje na zvelebování. Na prvním místě jsou pro nás stěžejní projekty, které se táhnou již několik let a z nějakých důvodů nemohly být realizovány. Jedním z takových projektů bylo zajištění pitné vody z vodovodního kohoutku každé domácnosti v místní části Boreček, podařilo se. Dalším je vybudování cyklostezky z místní části Plouznice směrem na Mimoň, doufáme, že i tento projekt se podaří realizovat. Takto bychom mohli hovořit o mnoha dalších, byť na první pohled ne tak nákladných projektech, ale pro spokojenost občanů velmi důležitých.

Pro mnoho mladých lidí je při zvažování místa, které zvolí pro svůj další život důležitým aspektem výběru dostupnosti předškolního a školního vzdělávání. Prestiž každé obce určitě zvedá i přítomnost školského zařízení ať už

předškolního či základního. Obec, která touto službou pro občany disponuje, si tuto službu musí hýčkat i přes velké výdaje z obecního rozpočtu. Jedná se o službu pro zákonné zástupce dětí a žáků, která jim umožňuje vyškrtnutí jedné z mnoha starostí ze svého seznamu týkající hledání dostupného vzdělávání pro své děti. Naše město tuto službu občanům může nabídnout.

S využitím volného času každého z nás, lze také v našem městě smysluplně nakládat díky Místnímu centru v Kuřívodech, které pod vedením paní Koničkové zajišťuje volnočasové využití nejen pro děti a mládež v podobě nejrůznějších zájmových kroužků či jednorázových akcí.

Za všemi službami pro občany města Ralsko stojí celá řada zaměstnanců, jak příspěvkové organizace ZŠ a MŠ T. Ježka tak městského úřadu a dalších nadšenců pracujících v jednotlivých komisích města Ralsko. Stejně tak MěÚ by nemohl zajišťovat potřebné služby bez schopných, efektivně pracujících úředníků a zaměstnanců, pro které je na prvním místě spokojený občan.

Proto bych chtěla touto cestou všem, kteří mají podíl na tom, že se zde občanům dobře žije, poděkovat za jejich obětavou práci, které věnují mnoho svého času i nad rámec svých pracovních povinností.

Přeji všem úspěšné vykročení do nového roku a mnoho zdraví.

Mgr. Šárka Kalvová

Z ÚŘADU

Údržba veřejných prostranství Ralsko

Vážení spoluobčané, neúprosně se blíží nejkrásnější svátky v tomto roce, proto Vás nyní nehodlám zatěžovat problémy, které nás trápí při údržbě veřejné zeleně v našem městě. Za celý kolektiv, který se v našem městě stará, nebo se alespoň snaží, abyste žili v čistém a příjemném prostředí, Vám všem přejeme krásné prožití vánočních svátků v kruhu rodinném a v novém roce 2020 ať Vás provází jen samé štěstí a pevné zdraví.

*Za kolektiv zaměstnanců údržby
František Procházka*

Rada města Ralsko vyhlašuje výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí dotace z Dotačního fondu města Ralsko na rok 2020

Oblast podpory	PROGRAM V OBLASTI OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY
Účel podpory:	Podpořit odbornou péči o dřeviny rostoucích v okolí rodinných domů a objektů k rekreaci.
Důvody podpory stanoveného účelu:	Zajištění spolufinancování odborné péče o dřeviny.

Celkový objem finančních prostředků:	100.000 Kč
Maximální výše dotace:	85 % uznatelných nákladů, max. 10.000 Kč včetně DPH
Okruh žadatelů:	Fyzická nepodnikající osoba. Fyzická osoba může podat v rámci vyhlášené výzvy pouze 1 žádost.
Forma podpory:	Dotace neinvestičního charakteru
Uznatelné náklady:	- Náklady na pořízení dendrologického posudku - Náklady na provedení odborného ošetření dřevin
Neuznatelné náklady:	- Náklady na nákup materiálu - Kácení dřevin
Termín realizace:	Dotace bude poskytnuta na výdaje, které vznikly v termínu od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020.
Místo realizace:	Území města Ralsko
Způsob a místo podání žádosti	Žádost o poskytnutí dotace se podává výhradně na předepsaném formuláři, včetně všech povinných příloh, které naleznete na adrese www.mestoralsko.cz, sekce Město Ralsko/Dotační fond Žádost musí být doručena: a) osobně na podatelnu Městského úřadu Ralsko v Kuřívodech, b) poštou na adresu Městský úřad Ralsko, Kuřívody 701, 471 24 Ralsko c) datovou schránkou: xztbtsz
Lhůta pro podání žádosti	Datum zahájení příjmu žádostí: 3. února 2020 Datum ukončení příjmu žádostí: 4. duben 2019 do 14:00 hod. (v případě podání žádostí poštou prostřednictvím poštovních služeb, rozhoduje datum podacího razítka).
Kritéria pro hodnocení žádosti:	Kritéria přijatelnosti žadatele a projektu a) žadatel nemá vůči městu a jím řízeným organizacím žádné dluhy
	b) žádost splňuje oblast podpory Kritéria vhodnosti projektu žadatel je občanem města Ralsko
Lhůta pro rozhodnutí o žádosti:	Do 60 ti dnů od ukončení příjmů žádostí.
Podmínky pro poskytnutí dotace:	a) podání písemné žádosti na předepsaném formuláři, včetně všech povinných příloh dle Pravidel pro poskytování dotací z Dotačního fondu města Ralsko b) projekt musí obsahovat konkrétní a kontrolovatelný záměr, mít reálný rozpočet a musí být ukončen v běžném roce c) žadatel ke dni podání žádosti: - musí mít vyrovnaný závazky vůči městu Ralsko nebo vůči organizacím, u kterých je město zřizovatelem či zakladatelem, včetně organizací, ve kterých má město Ralsko majoritní podíl - nemá daňový nedoplatek u správce daně příslušného pro správu jeho daně z příjmu (za daňový nedoplatek se nepovažuje částka daňového nedoplatku, který byl rozhodnutím správce daně posečkan, nebo byla povolena jeho úhrada ve splátkách) - nedluží pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní

	politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění - není dlužníkem v úpadku ve smyslu zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon - není osobou, na jejíž majetek byla nařízena exekuce nebo byl podán návrh na exekuci (doloží čestným prohlášením) d) péče o dřeviny bude provedena odbornou firmou
Oznámení o ne/přidělení dotace:	Písemně do 15 ti dnů od schválení Rady města Ralsko
Právní forma poskytnuté dotace:	Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu města Ralsko
Kontaktní osoba:	Ing. Martina Dokoupilová, vedoucí oddělení rozvoje, MH a ŽP, tel.: 487 898 142, email.: dokoupilova@mestoralsko.cz

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

Volnočasové aktivity na naší škole, mateřince a družinkách.

Od začátku školního roku uběhlo už mnoho týdnů a naši prvňáčci už umí i číst první slovíčka, umí počítat i odčítat. Do hodin 2.- 5. třídy přibýlo vyučování s notebooky a také nové předměty.

Škola není pouze o povinné výuce, ale i volnočasových aktivitách a projektových dnech, kterých na naší škole máme v hojném zastoupení.

„Poznáváme přírodu pomocí smyslů“, projektové odpoledne v družince bylo moc pěkné, žáci se seznámili s ralskou pahorkatinou a také s okolím světem. Velkou událostí byla návštěva indiánského městečka.

Zapojili jsme se do celorepublikové akce „**Jsem laskavec**“ a „**Den stromu**“, kde jsme si povídali a tvořili na dané téma a na závěr jsme si na školní zahradě zasadili ovocný stromek. Už se těšíme na první úrodu.

Na projektové dny **Halloween**, **Čertovské rejdivání** a **Vánoční pohoda** se děti ze školy i mateřinky každý rok moc těší a nebylo tomu jinak ani v letošním roce.

Nezaháleli ani rodiče, pro které tradičně připravujeme odpolední tvořeníčka, na podzim to byli „**Dýňohrátky**“ a v prosinci „**Vánoční tvořeníčko**“.

Spaní ve školní družině – během dvou dnů se žáci vystřídali a někteří poprvé spali bez maminek a tatínek. Nikomu se nestýskalo, protože jsme si zářijová odpoledne užili na plno. V lese jsme tvořili ze šišek velké obrazce, opékali buřty a hráli si a soutěžili.

Naše škola i mateřinka se zapojila do online komunikace škol v Evropě pod názvem – **eTwinning**. Žáci navštěvující **anglický kroužek** a již navázali přátelství se školou v Anglii.

Knihovnička na škole se už začíná naplňovat přečtenými knihami našich čtenářů z **kroužku skřítků knihomola**.

Několikrát v týdnu se z budovy školy v odpoledních hodinách ozývají skladby, písničky i tóny flétny. Někteří žáci tráví čas v tělocvičně při **Zumbě a aerobiku**, někteří si odskočí do **pěveckého sboru a na hru na flétničku**. Jejich repertoár bylo možno slyšet na rozsvícení vánočního stromu a na vánočním koncertě v kostele v Kuřívodech.

V letošním roce máme i nový kroužek „**Hezky český**“, kde pomocí her a soutěží objevujeme nová slova a jejich význam.

Od listopadu je otevřen pro **badatelé a badatelky klub**, kde se seznamujeme, bádáme a objevujeme. Máme za sebou už několik experimentů s vodou. Rádi pracujeme s elektronickou stavebnicí, velký úspěch bylo, když jsme si vytvořili funkční rádio s nastavením hlasitosti a detektor lži. Čeká nás ještě spousta dalších experimentů, na které se moc těšíme.

Na **keramickém kroužku** tvoříme nové výrobky, které zdobí naši školu a pokojíčky našich malých keramiků. Naše práce byla vidět na vánočním jarmarku.

Doufáme, že nadšení a elán našich žáků a dětí z mateřinky z poznávání nového zůstane po celý školní rok.

*Za pedagogický sbor
Renata Němečková*

Kuřívodská škola slavila své výročí

Dvacáté páté výročí svého znovuotevření si 17. listopadu připomněla Základní škola a mateřská škola Tomáše Ježka v Kuřívodech. Oslava byla pojata jako celoškolní projekt Škola v historii a v budoucnosti.

Nejmenší děti dávaly dohromady nápady na to, jak by měla vypadat škola za pár let a co by se v ní mohlo změnit. Svoji vizi pak ztvárnily ve stavbě Školky budoucnosti, která by podle jejich slov měla být plná barev, hraček a kamarádů.

První třída postavila ve zmenšeném měřítku Školu současnosti. Ve druhé třídě žáci vsadili na osobní prezentaci svého vizionářského umění, žáci třetí třídy pak vytvořili Školu snů.

Sladkou odměnou pro všechny zúčastněné bylo předání 5 dortů (do dvou tříd mateřské školy a tří tříd základní školy). Dorty byly předány zaměstnanci školní kuchyně a provozu.

Paní Němečková připravila pro žáky a zaměstnance základní školy video prezentaci historie školy, která skýtala pohled divákům do minulosti. Ze záběrů bylo například patrné, kolik žáků prošlo školou, jak v průběhu let všichni vyrůstali a nakonec se vzájemně poznávali na fotografiích.

Škola jako taková dostala ke svým narozeninám nové logo a internetové stránky, které budou spuštěny již v lednu. Můžete na nich očekávat aktualizované informace i přehlednější design.

Celý kolektiv naší školy a školky přeje čtenářům pohodové prožití vánočních svátků a hodně štěstí, zdraví a úspěchů v nadcházejícím roce.

Děti, žáci a zaměstnanci školy

MC INFORMUJE

Oslavy Mezinárodního dne seniorů – 8. 10. 2019 se v Jiráskově divadle sešli českolipští senioři na oslavu Mezinárodního dne seniorů. Vystoupení se zúčastnili hudebníci a zpěváci ze Základní umělecké školy a zpěvák Bohuš Matuš, který rozezpíval celý sál. Došlo i k ocenění aktivních seniorů. Za aktivitu, vstřícnost, ochotu a **nápaditost byla oceněná i Milada Zítková z Kuřívod. Blahopřejeme a přejeme hodně zdraví do dalších let.**

Cestopisná beseda - Dne 24. října 2019 v Klubovně na Ploužnici proběhla cestopisná beseda s promítáním filmu Česká Švýcarska manželů Pipalových. Pan Jan Pipal vyprávěl o svých zážitcích z cest. Beseda byla velice zajímavá.

Halloween - 1. listopadu 2019 se v Kuřívodech konal Halloweenský lampiónový průvod. Děti šly průvodem v maskách s lampióny až k Motorestu, kde na ně čekal kouzelník PePee se svými kouzly. Cestou potkaly rytíře, strašidla a v poli bílou vílu. Vydlabané a vyřezané dýně do podoby strašidelného duchařského obličejů se zapálenou svíčkou uvnitř ozdobily okna a místnost Motorestu.

O výzdobu se postaraly děti z výtvarného kroužku pod vedením paní M. Zítkové. Tři nejhezčí masky ocenil kouzelník malými dárečky. Moc jsme se pobavili a těšíme se už na příští Halloween.

Seminář pro seniory – 14. listopadu 2019 se v Místním centru v Kuřívodech konal seminář Posilování finanční gramotnosti a prevence předlužení seniorů a lidí se zdravotním postižením v Libereckém kraji. Zúčastnili se ho senioři z Kuřívod a Ploužnice. Při kávičce s malým občerstvením se probírali nejčastější příčiny zadlužování, příklady z praxe. Seminář byl velice zajímavý a poučný.

Zdobení adventních věnců a perníčků v Kuřívodech Jako každým rokem i letos v předvánočním období Místní centrum pořádalo akce – Zdobení adventních věnců a Zdobení perníčků v Kuřívodech. Každý dle vlastního výběru si mohl vyrobit adventní věnec, většinou z přírodních materiálů. Zúčastnili se nejenom děti ale i dospělí. Zdobily se i perníčky. Perníčky napekla a pomáhala zdobit p. M. Zítková. Fantazie dětí byla velká. Vše si mohly odnést v připravených krabičkách a pochlubit se doma svým uměním.

Mikulášské odpoledne - 5. prosinec je den, kdy přichází Mikuláš, čert a anděl – trojice, která navštíví děti města Ralsko každý rok navečer. Někteří mají tento den rády, některé ho prostě jen přetrpí. V Kuřívodech Mikulášský večer proběhl v duchu her, soutěží, tance a zábavy. Bylo veselo ale i bojácné. Děti dostaly sladkou nadílku za básničku, nebo písničku, aby si ty sladkosti zasloužily. Čert pohrozil peklem „zlobivým“ dětem, aby příští rok byly hodnější. Všichni odešli spokojení. Dík patří všem, kdo se podílel na přípravě a provedení této akce.

Zpívání v kostele sv. Havla v Kuřívodech se bude konat **20. 12. 2019 od 17.00 hod.**

Přijďte si poslechnout vánoční koncertní vystoupení dětí MŠ a ZŠ T. Ježka z Kuřívod, Věry Kláskové a Ondřeje Poury z České Lípy.

Betlémské světlo 21. 12. 2019, od 13:00, Kaplička sv. Floriána v Náhlově

I v letošním roce rozvezou skauti po celé republice Betlémské světlo a tak i vy si můžete zapálit přinesenou svíčku nebo petrolejovou lampičku.

Pozvánka

Místní centrum v Kuřívodech zve děti **24. 12. 2019 od 10.00 hod.** na procházku do lesa. Připravíme zvířátkům štědrovečerní hostinu. S sebou si vezměte usušené pečivo, jablíčka, mrkev, kaštany, žaludy. Vše necháme u stromu, zapálíme si prskavky, popřejeme krásné svátky a vrátíme se zase domů k pohádkám.

SRÁZ U KULTURNÍHO DOMU V KUŘÍVODECH!

Vánoce se blíží, všichni se těšíme na klid a volno. Kroužky, vedené Místním centrem v Kuřívodech a na Plouznici se chystají na prázdniny.

Všem přeji pohodové Vánoce, hodně štěstí, zdraví a úspěchů v novém roce.

Těším se na shledání v Místním centru.

Za Místní centrum Anna Koničková

Mikulášská nadílka v Ralsku

5. prosinec je docela binec, ulice se zaplnili čerty, co děti honí a Mikuláš, ten hodný pán, sladkosti přinesl nám. Děti v našem městě se opravdu mají o Mikuláši na co těšit. Každým rokem dostávají od města Ralsko mikulášský balíček s dobrotami. I letos tak tomu bylo. V každé lokalitě města Ralsko za pomoci členek SPOZU, pana Procházky, děti dostaly balíček a od čerta slib, že se vrátí, když

nebudou poslouchat. Některé děti byly statečné, jiné si trochu poplakaly. Tak uvidíme za rok, jak si povedou. Děkujeme všem za přípravu balíčků a provedení této akce.

KULTURA A SPORT

Město Ralsko přeje mnoho štěstí manželům Čochnařovým

Vítání nových občánek města Ralsko

Je to jako pohádka, když se začne život děťátka. Přinese lásku, radost a smích, stane se pokladem rodičů svých. Ať děťátko má všeho dost, v životě jen pro radost. Zdraví, štěstí, veselosti, jak v dětství, tak v dospělosti. Rodičům, ať radost dělá, čeká ho budoucnost skvělá.

Blahopřejeme a přinášíme pár fotografii z Vítání občánek.

Stálá expozice pyrotechnické asanace Ralska

Ukončili jsme třetí sezonu jako Městské muzeum Ralsko a celkově třináctou sezonu jako Stálá expozice pyrotechnické asanace Ralska. Když jsme v květnu otevírali muzeum, nikdo nepředpokládal, že se třináctá sezona bude lišit svou návštěvností od let minulých. Stále si udržujeme návštěvnost našeho komorního muzea ve standardu možností naší expozice a provozní doby. V minulých letech jsme měli otevírací dobu šest dnů v týdnu. Zkrácením této doby na páteční a víkendová odpoledne se neprojevovalo jako oslabující náš příjem, právě naopak zavedení prohlídek na objednávku mimo provozní hodiny pro více než čtyři platící osoby bylo shledáno jako velmi efektivní řešení příjmů.

Za uplynulé tři roky, co odvádíme vstupné městu, jsme prodali 500 vstupenek v celkové hodnotě 14 500,- Kč. V letošní sezoně jsme překročili dlouhodobý počet v návštěvnosti na 205 platících osob. U nás děti do 15 let, naučné kolektivy a odborní specialisté neplatí a tak celkový počet všech návštěvníků za sezonu 2019 činil 635 osob. Zaznamenali jsme největší návštěvu co do počtu hromadných zájezdů. 10. června nás navštívilo 60 dětí a šest učitelů. Měli jsme také návštěvu z nebes v podobě 13 výsadkářů Aeroklubu Plzeň, jejich přistání u pomníku prusko-rakouské války mohli sledovat kuřivodští zahrádkáři. Nebyla nouze ani o zahraniční motocykl Policie řízený Romanem Dvořákem. Z osobností, které expozici shlédly, musím jmenovat Antonína Dytrycha, který před šedesáti lety pilotoval, jako voják základní služby v hodnosti desátníka, stíhačku MiG-15. Obohatil naši diorámu hradčanského letiště o písemné a obrazové materiály a jeho vyprávění připomínalo pohádku o splněném klukovském snu. Poprvé v dějinách naší expozice nás navštívil krajský hejtman. Doufám, že Martin Půta nebyl tím posledním.

Od roku 1990 jsem slyšel na vlastní uši mnoho slibů prezidentů, předsedů vlád a politiků z různých stran a hnutí, jak se naše město bude rozvíjet do podoby, o které se nám nezdá. Prvního ledna to bude už 30 let, co zde působím a mám takový pocit, že jsem svoje předsevzetí splnil s pomocí armádního asanačního oddílu, se kterým jsem se po dobu osmnácti let snažil o vytvoření obecné bezpečnosti odstraněním nevybuchlé munice. Posledních třináct let tuto aktivitu propagujeme na ploše necelých 30 čtverečných metrů, které se tak staly obrazem naší novodobé historie města. Před dvěma roky jsme pojali představu o nové výstavní ploše, která téměř pětinasobně předčí současnou plochu

expozice. Překonali jsme i některé překážky dané našemu projektu různými úřady. Přepřarování mnoha textů zmiňujících pyrotechnické muzeum se kvůli shánění dotačního titulu a s ním i potřebné sumy na výstavbu, stalo naší noční můrou. Nemohlo se jednat o MUZEUM ale o SPOLKOVÝ DŮM. Proč? Na kulturu, zejména na muzea nejsou u nás ani v EU peníze. Vůbec se tomu nedivím. Sehnat dobrého ministra kultury, který bude nestranný a splní sliby, které zaznívaly při vládních a prezidentských návštěvách Ralska, není a nebude v brzké době pravděpodobné. V mém věku se představa o větším muzeu rovná utopii a moje fantazie už tak daleko nedosáhne, i kdyby se sehnaly nějaké peníze, potrvá to nejméně rok, další rok se bude stavět a pětiletá udržitelnost jakéhokoliv dotačního projektu staví vytvoření muzea opravdu, ale opravdu do pozice pouhé fikce. Realita projektu není v rukách současného ani budoucího vedení města bez pomoci zvenčí. Zda si někdo myslí, že investice do Městského muzea je zbytečná, může se v budoucnu dočkat toho, že jeho potomci nebudou vědět, kde on sám žil.

Co chceme přinést nového v příštím roce? Do stálé expozice nic nového nedáte, proto je stálá. Můžete ji pouze obohatit přemístěním exponátů v prostoru, nebo dát živý dojem oblečením figurín což se nám, alespoň doufám, trochu povedlo. Hlavně se nadále v půldruhé hodiny trvající průvodcovským vyprávěním budeme snažit o realizaci přísloví „Město, které nešíří znalosti o své minulosti, se stane městem bez budoucnosti“.

Václav Bilický

Výsadkáři Aeroklub Plzeň

Německá policie a Roman Dvořák

Antonín Dytrych jako desátník základní služby pilotoval na letišti v Hradčanech MiG-15

Hejtman LbK Martin Půta. Přidá něco na kulturu Ralska ?

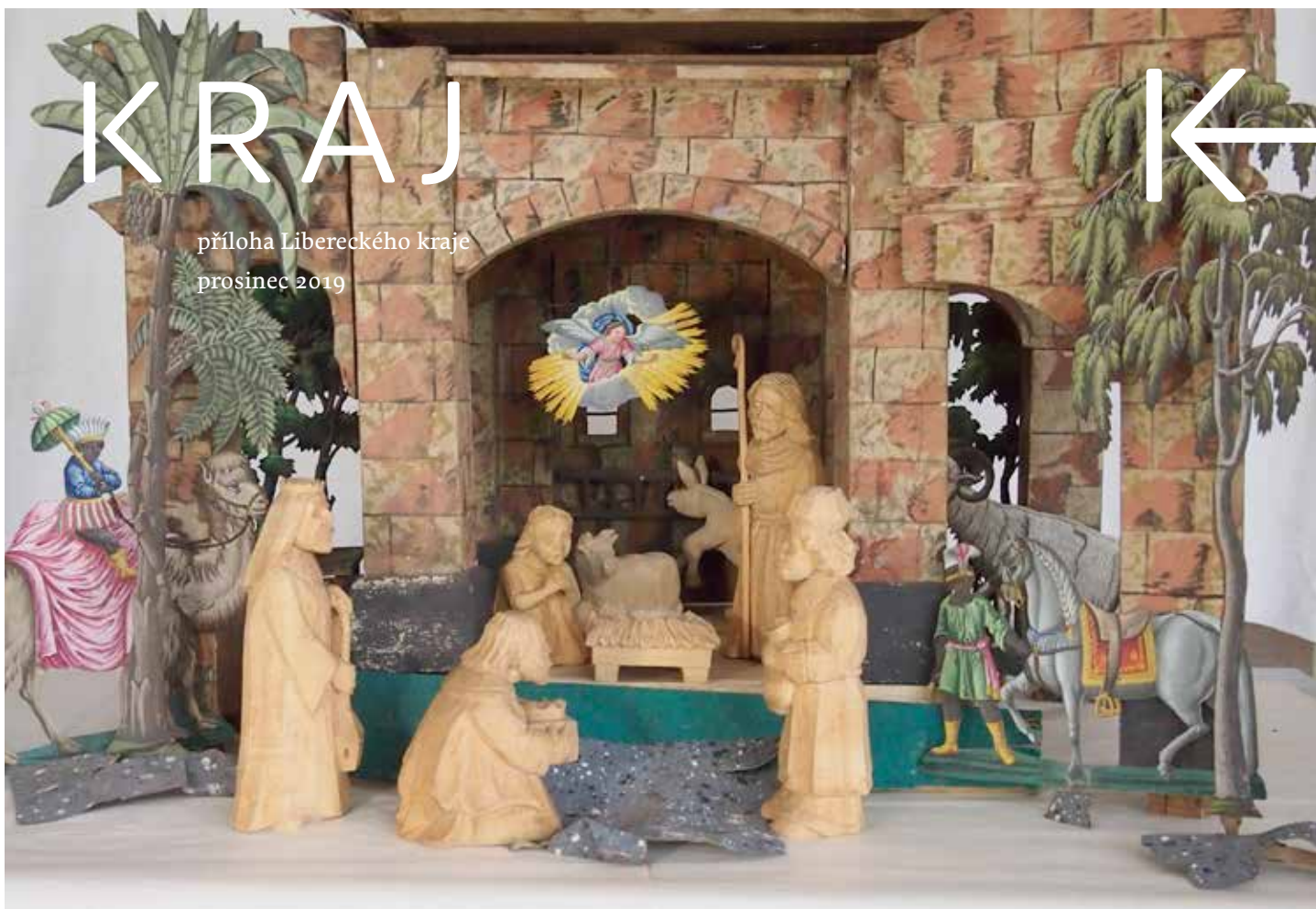
Rozšiřování expozice letiště.

Dětský maškarní bál v Hradčanech

Pro zpestření zimy jsem se rozhodla pro děti uspořádat maškarní bál. Díky peněžitému daru od města Ralsko jsem kromě odměn, výzdoby a jiných drobností mohla zařídit i zábavu, o kterou se celé odpoledne postaral kouzelník, kejklř a klaun PET.

Na pomoc mi nezjištěně přišla i paní Kateřina Dlesková jako Šáša Bambula, které zato patří veliké dík.

UDÁLOST MĚSÍCE

BETLÉM JIZERSKÝCH HOR

Výstavu o rekonstrukci největšího pohyblivého betlému Jizerských hor, který býval ve Ferdinandově, si návštěvníci budou moci prohlédnout od 2. do 31. prosince ve vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje. Výstavu zahájí slavnostní vernisáž v pondělí 2. prosince v 16 hod.

S Ferdinandovským (Augstenovým) betlémem jsou spojována nejružnější tajemství i podivuhodné zkazky. Se svými nejméně 16 metry čtverečními byl největším pohyblivým betlémem v Jizerských horách. Jeho existenci potvrzují čtyři černobílé fotografie, na nichž je zachycena určitá část díla, ale jsou poměrně nečitelné a pochází z různých období. Oficiální je až zpráva důchodkového tajemníka Tomáše Jankoviče z června 1946, která říká, že jde o dílo „s několika sty figurkami, zámečky, přehradami, stájem, mlýny, vodopády atd., které jsou většinou pohyblivé...bývalý majitel na nich pracoval prý 25 roků...“ Znalec Jizerských hor Emil Novák se domníval, že tento betlém původně býval v hejnickém kostele, jiní přísahají, že v betlémské krajině byl skutečný vodopád a že betlém o vánocích stával na sále v místní hospodě. Na základě historického průzkumu dnes můžeme s určitostí říci, že hlavním tvůrcem betlému byl Gustav Augsten, který se narodil 25. března 1871 v Bílém Potoce a v roce 1911 se přistěhoval do domu č. 48 ve Ferdinandově. Jeho první manželka Anna byla Češka, zemřela v roce 1919. Její vnučka

dosud žije v Bílém Potoce. Augsten byl majitelem restaurace Lesní zátiší (dnes U Cimply) a betlém stavěl v jejím prvním patře na půdě. Mezi válkami to již byla vyhlášená, o Vánocích hojně navštěvovaná atrakce. Kromě betléma na půdě dělal Augsten v sále restaurace výzdobu, kde údajně býval i vodopád. Stavbu betléma začal pravděpodobně po smrti své manželky a doplňoval ji až do své smrti v roce 1949. Do konce 80. let došlo několikrát ke změně vlastníků restaurace a tím i k zanedbání údržby betlému a ztrátě mnoha figur. Torzo unikátu nakonec zakoupil Milan Maršálek a uskladnil jej v depozitáři v Dolní Rásnici. Od té doby probíhá pokus o rekonstrukci a záchranu celého díla. Právě rekonstrukce umožňuje podrobně dokumentovat nejen figury, ale i stroje, a ukázat, že rozhodně nejde jen o práci jediného tvůrce, ale o dílo několika betlémářů sahající až do 19. století. ←

Text: Květa Šírová

Foto: Pracovní pokus o rekonstrukci Jeslíček z Ferdinandovského betlému

Foto: archiv M. Maršálka

NA KRAJI

POCTY HEJTMANA

Osm osobností dostalo u příležitosti výročí Dne vzniku samostatného československého státu od hejtmana Libereckého kraje Martina Půty významné ocenění. Uděluje se mimořádným lidem, kteří se zasloužili o vynikající jméno Libereckého kraje doma i v zahraničí. Poctu hejtmana si ve středu 30. října v Oblastní galerii Liberec převzali Josef Haisler, Jaroslav Hlubůček, Jaroslav Rudiš, Graziano Sanvito, Jiří Suchomel

Ocenění Poctou hejtmana LK 2019: Jaroslav Rudiš, Jiří Suchomel, Markéta Pechová, hejtmán Martin Půta, Simona Kratochvílová (převzala Poctu za Michala Beneše – in memoriam), Jaroslav Hlubůček, Josef Haisler, Graziano Sanvito. Foto: Jaroslav Appeltauer.

a Markéta Pechová. In memoriam byl oceněn Ing. Michal Beneš. Cenu za něj převzala jeho partnerka Simona Kratochvílová. Osmá laureátka Jaroslava Brychtová obdržela hejtmanský dukát již ve středu 23. října doma při osobním setkání s Martinem Půtou. Letos nominovala veřejnost na udělení Pocty hejtmana celkem 30 kandidátů, finálních osm osobností vybrala odborná porota. Pocty hejtmana se udělují od roku 2006.

NOVÝ JÍZDNÍ ŘÁD PRO ROK 2020 PŘINESE ŘADU NOVINĚK A NOVÉHO ŽELEZNIČNÍHO DOPRAVCE

Od neděle 15. prosince budou vlaky a autobusy jezdit podle nových jízdních řádů. Ty reagují na vyhodnocení provozu uplynulého roku v celé České republice. V Libereckém kraji budou zohledněny i změny dopravců na vybraných železničních linkách. Z hlediska jízdného se pro cestujícího, který využívá jízdenky IDOL, nic nezmění. Nový železniční dopravce ARRIVA vlaky s.r.o. bude plně integrován do krajského tarifu. Hlavní rozdíl oproti předchozímu dopravci bude pouze v jiném typu vozidla, které ocení zejména osoby s pohybovým a orientačním omezením. Nový dopravce bude zajišťovat provoz osobních vlaků z Liberce do Staré Paky, z Železného Brodu do Tanvaldu a na rychlíkách z Prahy do Tanvaldu a Kolína do Rumburku přes

Českou Lípou. V letní sezoně pak na spěšném vlaku z Liberce do Jičína.

STAVBOU LIBERECKÉHO KRAJE ROKU 2019 JE ŠKOLKA VE VRATISLAVICÍCH

Tradiční akcí, jež oceňuje originální architekturu, zajímavé stavby i jejich tvůrce, je soutěž Stavba roku Libereckého kraje, která od letoška nově nese název Soutěž Karla Hubáčka. Vítězem letošního ročníku se stala Mateřská škola Nová Ruda ve Vratislavicích nad Nisou, která zároveň zvítězila v kategorii Občanské a průmyslové stavby a také v Inovacích. Cenu hejtmana získala stavba Česká beseda v Českém Dubu. V kategorii Rodinné a bytové domy se nejlépe umístil Dům Za zdí v Liberci. Kategorii Veřejný prostor a komunikace ovládl Park Nové Vratislavice ve Vratislavicích nad Nisou. Nejlepším projektem v kategorii Junior je Malý velký dům autora Filipa Drápáka. Cenu veřejnosti si vysloužila Hasičská zbrojnice v Krásné Studánce a Cenu veřejnosti – studentská realizace vyhrál opět projekt Malý velký dům. Veškeré stavby a projekty jsou k nahlédnutí na www.stavbaroku.lk.

DO JIZERSKÝCH HOR ZA ZIMNÍMI SPORTY ČASTĚJI

Pro milovníky zimních sportů připravil Liberecký kraj novinky v autobusové dopravě do Jizerských hor. Aby se předešlo dopravním komplikacím, které na horských silnicích způsobují řidiči osobních automobilů, počítá nový jízdní řád s posílením autobusových linek č. 145 z Liberce do Bedřichova a č. 650 od vlaku z Hejnic na Smědavu. V případě vhodných sněhových podmínek budou autobusy do Bedřichova o víkendech jezdit v cca třicetiminutových a na Smědavu v hodinových intervalech (v návaznosti na vlaky od a do Liberce). Na obou linkách platí integrovaný tarif IDOL. Bedřichov navíc nově spadá do zóny Liberec. Oproti loňské sezoně je tak jízdné levnější.

HEŘMANICKÉ VÁNOČNÍ SKLÁŘSKÉ TRHY 2019

Sklářský ateliér Spider Glass (Heřmanice 7) pořádá o třech adventních sobotách (30. listopadu, 7. a 14. prosince) vždy od 10 do 17 hodin Heřmanické vánoční sklářské trhy. Trhy se konají již po sedmácté. Na programu bude prohlídka sklárny s možností nákupu exkluzivních výrobků, koncerty, předvádění ručního tvarování skla nad kahanem, ochutnávky piva a vína. Podrobný program je na www.spiderglass.cz/aktuality.htm. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

*Co byste popřáli obyvatelům
našeho kraje k Vánocům?*

KVĚTA VINKLÁTOVÁ (SLK)

Všem přeji klid a radost z přítomnosti nejbližších. A také, aby vás v příštím roce potkávaly jen šťastné okamžiky.

MICHAL KŘÍŽ (ANO 2011)

Především abychom všichni oslavili Vánoce na sněhu a pak také v klidu a pohodě se svými blízkými.

ZPLK

*Odpověď nebyla dodána do uzávěrky
magazínu.*

PŘEMYSL SOBOTKA (ODS)

Obyvatelům kraje přeji štěstí a zdraví. Není to klišé! Život se stává těžším, čím vážnější je případná choroba. S jejím příchodem si uvědomujeme, co je skutečně nejceněnější. Štěstí nám pak pomáhá překonávat všechny útrapy. Jen tak se dokážeme radovat, ačkoliv prožíváme nelehké chvíle.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Obyvatelům našeho kraje přeji o Vánocích hodně rodinné pohody, štěstí a lásky a aby nebyl nikdo sám. Do nového roku pak především zdraví, protože když je člověk zdravý, dokáže všechno. A současně, aby se obyvatelům v našem kraji dobře žilo.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Občanům našeho kraje bych popřál k Vánocům hlavně hodně zdraví a osobní pohody. Jsou to nejkrásnější svátky v roce, kdy je čas na setkávání s rodinou a přáteli a sdílení společné radosti dětského očekávání příchodu Ježíška.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Láska, radost a mír. To jsou ty nejdůležitější ingredience báječných Vánoc. Ať vám žádná z nich nechybí. Krásné Vánoce! ←

*Další názory zastupitelů si můžete přečíst
na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo*

1 | Milan Maršálek dokončuje figurku volka při rekonstrukci Ferdinandovského betlému. Foto: archiv M. Maršálka.

2 | Keňský betlém z Nairobi umístěný v dýni. Foto: archiv M. Maršálka.

OSOBNOST KRAJE

MILAN MARŠÁLEK

Původním povoláním lesník, vystudovaný ekonom, novinář. Vytvořil program Český svět, který se zaměřuje na národopis, a to zejména na Frýdlantsku. Nositel mezinárodních cen za záchranu památek Betlémář.

Říkáte o sobě, že jste betlémář.

Co to znamená?

Asi, že jsem členem Spolku českých betlémářů, který sídlí v Praze. Schází se zde přes 160 lidí, kteří mají rádi betlémy. Někteří je sbírají, jiní je studují, další jsou zaměstnanci muzeí, řezbáři, výtvarníci. Vydávají pětkrát za rok časopis Betlémář, který měl letos už 14. ročník. Já betlémy sbírám a opravuji. Někdy dodělávám figury, jindy krajinu, krabici pro vystavování.

Kolik máte betlémů?

Papírových asi 120 a zhruba stejně tolik trojrozměrných z nejrůznějších materiálů. Počínaje africkou tykví přes nejrůznější dřeva, keramiku, sklo, kovy, textil, šustí, pečivo až třeba po plast. Nejmenší se vejde do vlašského ořechu, jeden z těch větších je široký asi 2,5 metru a má sedm podlaží. Nejvíce je takových, které se vejdou na stůl.

Můžeme sbírku někde vidět?

Celou zatím ne. Ale jednotlivé betlémy jsem vystavoval třeba v kostele sv. Anny v Jablonci nad Nisou, jiné v Muzeu u Karlova mostu v Praze, v Dolní Řasnici, v Liberci nebo ve Větrově.

Který betlém je nejzajímavější?

Pochopitelně vždycky ten poslední! Je to jako, když se zeptáte mámy, které dítě má nejraději. Hezké jsou keramické práce z Peru a dalších míst Latinské Ameriky. Zajímavá je drobná práce z Izraele. Veřejnost tradičně zaujme komplet z portugalského Lisabonu. Hodně prací je z Německa a Rakouska. Nakonec ale člověk skončí u českých. Z cínu, včelího vosku, ze dřeva, z papíru.

Je možné, aby měl někdo všechny druhy betlémů?

Jestli se nemýlím, tak loni bylo v Čechách vydáno asi 96 papírových betlémů. Za jediný rok. Připočítejte si k tomu dovozy. Není v lidských silách, a nemá to ani smysl, mít všechno. Musíte si vybírat. Jsou výrobky, které si ani vzhledem ani obsahem nezaslouží považovat je za betlém. Papírový betlém může být tištěný nebo malovaný. Tištěný může být plochý nebo tlačný. Vystřihovací nebo lepoprelo...

Taková práce asi vyžaduje přesnost, ale není to trochu nuda?

Betlémáři mají svůj humor už po staletí. Hieronym Bosch (1510) namaloval u jeslíček nahatého krále a pastýře na střeše. Sv. Josef Sandra Botticelliho spí. Luboš Škorpil z Jablonce má jankovitého osla a pozoruhodné černochy v poušti. V každém betlému je nějaký vtíp.

Jsou české betlémy něčím specifické?

Pokud jde o lidové betlémy, tak ano, zejména

ty dřevěné. Zatímco v Německu a Rakousku jsou zhotovovány na kopírovacích frézách, tedy strojově přesné kopie, české jsou originály dovedných řezbářů. Proto je o ně v zahraniční opravdu velký zájem.

Jak dlouho trvá vyřezat jednu figurku?

Záleží na druhu. Figurku kralického typu udělá zručný řezbář za hodinu, z Třešti za den, větší a náročnější figura může trvat i týden, a to bez polychromie.

V čem myslíte, že může být betlém zajímavý pro současníky?

Když můj dědeček stavěl na Štědrý den betlém, opatrně ošetřoval figurky a k tomu nám vyprávěl. I nejmenším dětem je možné na svaté rodině vysvětlit současnou rodinu. Je to příležitost k setkání, prožitku. Teprve později začnete chápat i uměleckou stránku.

Vytvořil jste nějaký svůj betlém?

Jaký máte vztah ke dřevu?

Učil jsem se na lesnické škole v Hejnicích, maturoval jsem jako lesník. První figurku jsem vyřezal v deseti letech, když jsem ve Větrově pásal kozy. Pak jsem si udělal několik papírových, pohyblivých. Teď ale jen opravuji a doplňuji, když někde něco chybí. Nemám proto svůj rukopis, ale snažím se připodobnit původnímu celku. V Dolní Řasnici v kapličky Domov je každoročně několik papírových figurek a jsou to sousedé. Někteří už nežijí. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

- 1 | Český svět – část statku, který je zároveň skanzenem.
- 2 | Tradiční průvod při akci Vajíčkovník 2019 v Dolní Řasnici.
- 3 | Kovárna Ondřeje Stelziga, kde se kovář Josef Malý připravoval na zkoušky.
- 4 | Modlitba u kapličky Domov.
- 5 | Štěpánské zpívání 2008, ženy v kovárně u betléma z Českého ráje.
- 6 | Sv. Michael – svěcení kapličky u lesa v Bulovce.

Foto: archiv Milana Maršálka.

KRAJEM

SPOLEK ČESKÝ SVĚT: VYPĚSTUJ STROM, VYCHOVEJ DÍTĚ!

Daleko těžší než zasadit strom, postavit dům a zplodit syna je vypěstovat strom, zachovat dům a vychovat dítě, aby po nás něco hezkého zbylo. To je v nejstručnější podobě krédo kdysi občanského sdružení a dnes zapsaného spolku Český svět. Jeho název je zapsanou ochrannou známkou. Program vznikl před více než 40 lety.

Starosta spolku Český svět Milan Maršálek řekl, že jako studenta ho přivádělo k zoufalství, když viděl jak v tuzexu a přes Artii mizí z Čech unikátní památky kultury. Asi proto je začal sbírat. V roce 1980 zachránil před zbořením Kovárnu Ondřeje Stelziga v Dolní Řasnici. Statečného kováře, který vedl největší povstání nevolníků v Čechách v 17. století.

Od té doby se spolek zabývá záchranou kulturních památek a obnovuje tradice. Asi nejzajímavější akcí je Vajíčkovník. Slavnost, při které místní i přespolní vyhánějí zimu. Průvod vedený velkým kohoutem (Jaro-slav) a čápem, který letos uspořádali již po šestnácté, jde obcí a za mohutného bubnování vyhání zimu. Za Kapličkou Domov u statku Český svět pak přichází na strom věší vajíčka, na kterých je namalované nebo napsané jejich přání pro příští rok. V kulturním programu se hraje i písnička, kterou pro tuto slavnost napsal básník Jiří Žáček. Jednotlivé prvky slavnosti byly na Frýdlantsku udržovány ještě ve 30. letech minulého století i před 1. světovou válkou. Samotné věšení

symbolických obětí na strom je v Čechách známo přes tisíc let.

Asi nejviditelnější stránkou činnosti spolku je výstavba skanzenu. Obnovené místní i převezené objekty dokumentují vývoj podstávkových domů, které jsou charakteristické nejen pro sever Čech, ale pro celou Horní Lužici. Ty převezené jsou z Poustky, Chrástavy, Dolní Olešnice i z Frýdlantu.

Samotný spolek Český svět má několik skupin. Významná a zcela samostatná je v Ralsku, kde provozuje Muzeum pyrotechnické asanace. Další se schází ve Větrově (Frýdlant), kde letos v září otevřela Památník české školy. Zde byla poprvé zveřejněna fotografie Václava Bělíka, který se zasloužil o vznik české školy ve Frýdlantu.

Jedním z novějších hezkých zvyků v Dolní Řasnici je setkání u Kapličky Domov odpoledne 1. ledna pod názvem: Co nám zbylo od loňska. Příchozí přinesou, co jim zbylo, a popovídají si, jaký rok právě uplynul. Když v roce 2004 kapličku opět postavili a vysvětili, přijela i skupina rodáků ze SRN. Jedna hodně stará dáma při té příležitosti prohlásila, že kaplička je sice nová, ale stále taková, jak si ji pamatuje, až na prosklené dveře.

Veškeré informace o spolku jsou uvedeny na www.ceskysvet.info ←

Text: Květa Šírová

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 12/2019 vyšlo 2. prosince 2019, uzávěrka byla 15. listopadu 2019.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

**Liberecký
kraj**

Děti tak měly zábavné odpoledne, které se protáhlo až do 19hodin, plné tance, her a soutěží. Nejen ony si mohly vyzkoušet kouzla a žonglování, ale i rodiče a prarodiče. Během celého odpoledne dostávali různé odměny a v tombole, kdy vyhrál každý, si vybrali i hračku.

Velice ráda bych poděkovala hračkárně BAMBULE (Géčko Liberec) za spoustu krásných dárečků a stejně tak i poště Mimoň, kteří jako jediní z mnoha oslovených byli ochotni přispět na dětský bál.

V závěru bych ráda poděkovala manželům Matuškovým za poskytnutí prostor k uskutečnění maškarního bálu a rodičům, kteří mi přišli pomoci s výzdobou.

Akce se zdařila a dle reakcí věřím, že se i líbila jak malým, tak velkým :-)

Desenská Martina

Senioři v uplynulém roce.

V posledních dnech roku mnoho z nás bilancuje a hodnotí uplynulý rok. Stejně tak je tomu i u seniorů, kteří zastupují v našem městě nemalý počet obyvatel.

S myšlenkou naplnit jejich zájmy i potřeby vzešel před 10 roky návrh na založení Klubu seniorů, který od této doby běží nepřetržitě ve dvou částech města, a to v Kuřívodech a na sídlišti Ploužnice. Do podvědomí občanů se již určitě dostal zásluhou některých pořádaných akcí a rádi mezi sebou přivítáme i další, kteří budou mít zájem pomáhat a zařadit se do smysluplného naplnění svého života.

Samotná činnost klubu však není jenom o setkávání, zájmové a kulturní činnosti v klubu seniorů, řada seniorů se podílí i na veřejném životě v komisích a výborech města a v dalších zájmových sdruženích.

Pro lepší propojení a vzájemnou informovanost obou částí klubu byla nově ustavena „Komise pro záležitosti seniorů“, „Smyslem komise je trvalý kontakt se seniory, znát jejich potřeby a podněty přenášet směrem k radě města, zajišťovat blahopřání pro jubilanty seniory mladší sedmdesáti let, což se nám někdy nedaří. Jsme totiž odkázáni na dodržování zákona o ochraně osobních údajů. V rámci organizační struktury Městského úřadu Ralsko je ustanoven pověřenec pro ochranu osobních údajů, který nám může, ale také nemusí dát potřebné údaje o seniorech. Že ustavení komise dává smysl, potvrdilo třeba společné setkání s komisí komunitního plánování sociálních služeb. Jejím výsledkem bylo řešení celkového financování obědů dovážených seniorům, nebo montáž zábradlí na schodech při vstupu do úřadu města a tak zpřístupnění pro zdravotně postižené občany.

Kdo ještě váháte, zavítejte mezi nás jak do Kuřívod každou středu od 15,00 hod., tak do Ploužnice ve čtvrtek ve stejnou dobu. Náplní činnosti klubů jsou mimo ruční práce a společenské hry také různé přednášky, poznávací zájezdy a kulturní akce.

Závěr roku byl v naší činnosti neméně důležitý. Několik měsíců před vánočními svátky obě skupiny vytvářely podle svých schopností a finančních možností výrobky s vánoční tematikou pro ostatní občany našeho města, a které s úspěchem prodávaly na akcích rozsvícení vánočních stromů v Kuřívodech a Ploužnici.

Považujeme si pochopení a pomoci, se kterou se setkáváme ze strany vedení města, zejména ve finanční dotaci naší zájmové činnosti. Ráda tlumočím i poděkování těch nejstarších občanů, které při životních výročích navštíví

s kytičkou a malým dárkem osobně starosta spolu s místostarostkou města.

Do roku 2020 chci popřát všem seniorkám a seniorům našeho města to nejdůležitější co potřebujeme všichni, hodně zdraví.

R.Bilická

Putování světlušek

V podvečer dne 1. 11. 2019 se na návsi v Hradčanech sešlo 23 malých světlušek, které se společně s rodinnými příslušníky a rozsvícenými lampióny vydaly plnit úkoly. Na konci Putování světlušek, na děti čekal poklad, sladká odměna a na zahřátí čaj. Děkujeme městu Ralsko za finanční sponzorský dar, díky němuž jsme dětem zakoupily lampióny.

Hradčanské maminky

MĚSTSKÁ POLICIE

Upozornění MěPo Ralsko na bezpečnost v předvánočním shonu Se začátkem adventu a blížícími se vánoční svátky je kromě radostného očekávání klidu a pohody u vánočního stromku, rodinných setkání a dárků, je spojen také shon a stres, velké nákupy a přeplněné obchody i ulice. I když v našem městě nejsou žádné obchody, nebo nákupní galerie, považují za potřebné naše občany varovat před možnými riziky, která jsou spojené s nákupy v předvánočním čase, tím spíše, že si obyvatelé malých města a vesnic, mnohdy neuvědomují všechna nebezpečí, která jim ve velkých městech a davech které nyní v obchodech a na parkovištích hrozí.

Policisté a strážníci v rámci výkonu služby na podobná riziková místa dohlížejí, je však nutná i ostražitost samotných občanů, kteří mohou této trestné činnosti předcházet. Důležité je řídit se několika jednoduchými radami:

Kapesní krádeže

- Buďte ostražití, když jdete od bankomatu, či z peněžního ústavu. Zloději si své oběti typují často právě zde. Nezapísejte k platební kartě PIN kód.
- V případě krádeže či ztráty kreditní karty, okamžitě volejte příslušný peněžní ústav a kartu zablokujte.
- Větší finanční hotovost nevystavujte na odív, toto pravidlo dodržujte i v případě cenných věcí.
- Peněženku nenechávejte navrchu kabelky nebo nákupní tašky, nenoste ji v průhledných taškách.
- Nenechávejte kabelku nebo peněženku při nakupování bez dozoru – toto pravidlo platí zejména při nákupu s pojízdnými košíky.

- Noste kabelku těsně u těla s rukou na zapínání, nejlépe vpředu na břiše. Méně tím zloděje „vyzýváte“ a navíc mu ztěžujete provedení krádeže. V případě, že nesete zavazadla a balíčky, mějte kabelku mezi tělem a těmito předměty. Nevhodná jsou zavazadla umístěná na zádech.
- Muži, vše důležité noste v náprsních kapsách, nejlépe zapínacích, nikoli zadních kapsách u kalhot.
- Vyhýbejte se tlačenicím v dopravních prostředcích

Vloupání do vozidel

- Auto vždy zamykejte, zavřete řádně okénka, zavazadlový prostor.
- Nenechávejte klíčky, náhradní klíčky a doklady ve vozidle.
- Nenechávejte věci, byť nepatrných hodnot, na sedadlech v interiéru vozu, aby nebyla vidět případná kořist.
- Nenechávejte vozidlo odemčené ani na krátkou chvíli, například když jdete vrátit nákupní košík.
- Při ukládání nákupu do zavazadlového prostoru vozidla mějte ostatní dveře vozidla uzavřené a uzamčené, pokud je to technicky možné. Tašku s doklady a peněženkou mějte raději při sobě.
- Využijte zabezpečení, kterým jsou vybavena auta – rádiová např. odnímatelné panely, karty
- Uvažujte o instalaci vhodného autoalarmu nebo jiného zabezpečovacího systému.

Pyrotechnika

Jako každoročně varují hasiči a policejní pyrotechnici před neuváženým nákupem, neodbornou manipulací a dalším nevhodným chováním v souvislosti se zábavní pyrotechnikou.

Já za sebe doplním prosbu rodičům dětí. Kontrolujte své děti a vysvětlete jim, že pyrotechnika do jejich rukou nepatří. I obyčejné bouchací kuličky nebo sirky mohou v nepo-

volaných rukou napáchat velké škody, a to jak materiální, tak na sousedských vztazích. Přeji Vám jménem svým i jménem Městské policie Ralsko, hodně klidu a bezpečí v předvánočním shonu a šťastné a veselé Vánoce.

*René Nesvadba
Velitel MěPo Ralsko*

HORNICKO – HISTORICKÝ SPOLEK

Podzim hornického spolku

V žádném případě to neznamená, že by Hornicko-historický spolek pod Ralskem prožíval nějakou krizi. Naopak, jde čistě o roční období! A co se ve spolku dělo?

Především 9. září je dnem horníků! Naši členové se tak zúčastnili jak hornického dne ve Stráži pod Ralskem, který pořádala odborová organizace spolu se státním podnikem DIAMO, tak se naše delegace zúčastnila tradiční hornické pouti v Sokolově. Dále jsme 31. 10. uspořádali v kostele svatého Zikmunda ve Stráži pod Ralskem koncert barokní hudby, kde již potřetí zahrálo kvarteto z Akademie staré hudby z Baden - Württemberg v podání Ulrike Engelke, Simon Standage, Helmut Engelke a Hildegund Treiber. Organizačně vše zajišťoval náš spolek s pomocí města Stráž pod Ralskem a Akademie Vězeňské služby ČR Stráž pod Ralskem. S. p. DIAMO (o. z. TÚU) pak umožnil kvartetu zajímavou exkurzi v technologiích ve Stráži pod Ralskem, což hudebníci velmi ocenili.

Náš člen Pepa Kolařík z Mimoně po léta organizuje setkání bývalých horníků, kteří fárili v Hamerské oblasti. 11. září 2019 proběhlo již 52. setkání havířů, kdy se sešlo v perfektní atmosféře na 108 kamarádů! Dále se náš před-

seda Václav Dorazil (je taktéž místopředsedou Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky - SHHS ČR), účastnil Valné hromady SHHS ČR v Žaclěři. Toto město bude příští rok hostitelem 24. setkání hornických měst a obcí ČR. Na to se jako každý rok velice těšíme!

No a konečně - podzim je i ve znamení velice náročné práce na venkovní expozici v muzeu ve Stráži pod Ralskem. Především se jedná o úpravu dvora, kde připravujeme místo pro kolejové exponáty. Od Ing. Černého z Rakovníka jsme dostali několik metrů kolejí. Od kamaráda Ivana Cádera z Měděnce jsme zase získali jeden kubikový huntík (důlní vozík). Od kamarádů z Orlických hor různé druhy výztuže, tzv. hajcmany (ať už TH výztuž či LA výztuž a podobně). Taktéž jednáme o získání dalších exponátů pro expozici, zejména části důlní technologie (např. rozvody vzduchu - lutny, potrubí pro technologickou vodu či zakládkové potrubí atd.). Dále jsme dostali od paní Holínkové několik 1800 litrových vozíků a klaničák pro dopravu dlouhého materiálu. Od s. p. DIAMO jsme koupili jedem platoňák a jeden odříznutý podvozek, který se používal k dopravě řetězů apod. V Žaclěři jsme již dávno odkoupili jeden zdevastovaný vůz pro dopravu osob (tzv. pulman), který momentálně renovujeme za pomoci přátel

ze Závodní báňské záchranné stanice v Hamru na Jezeře! Na jaře by mělo být vše hotové! Pevně věříme, že v prvním pololetí roku 2020 slavnostně otevřeme tuto venkovní expozici pro návštěvníky! Nesmím zapomenout na kamarády z Ostravy z Nadace Landek, kteří nám finančně přispěli, ať už na nákupy exponátů či materiálu potřebného k opravám!

Za HHS pod Ralskem M. Janošek

Svatá Barbora, šachtág a koncert

4. prosince slaví horníci svátek své patronky, svaté Barborky. Taktéž náš Hornicko-historický spolek pod Ralskem oslavil tento oblíbený svátek.

Již 30. listopadu se zúčastnil náš spolek úžasného svato-barborského banického šachtágu ve slovenském Pezinku, kde bylo 136 návštěvníků z 12 spolků Slovenska, Česka a Polska. Na úvod zahrál a zazpíval dětský soubor při ZUŠ Eugene Suchoně z Pezinku - „Sekvoja“. Poté začal šachtág. Kantor se svými podkuřovači vysvětil tuplák, tablice soutěžily ve šroubování hajcmanového zámku, v pojídání sladkého koláče a štafetovém pivním souboji, kdy jeden člen družstva pil půllitr mléka a když dopil, druhý vypil půllitr piva. Následovalo přijetí nových členů do stavu hornického (skok přes kůži), po němž se z fuksů stali semestři. Největší pozornost sklídil primátor Pezinku Ing. arch. Igor Hianik, kterého kolem celého sálu přivedl za ucho na podium ke skokovému sudu jeho kmotr Štefan Granec. Průběžně se zpívaly hornické karmíny, zakusoval chléb se škvarkovým sádlem a pila pivní masť, kterou neustále dolévala do celůvek pivní policie. Slavné, vysoké a neomylné prezidium neopomnělo přivítat zástupce jednotlivých spolků. Rovněž se vzpomnělo kamarádů, kteří letos odešli do hornického nebe. Po šachtágu následovala hluboko do noci taneční zábava, kdy k tanci hrála skupina Marion z Karviné. Děkujeme kamarádům za krásný zážitek a už se těšíme na šachtág k 20. výročí jejich Malokarpatského banického spolku v roce 2022.

Koncert k poctě svaté Barbory pořádal v sobotu 7. prosince taktéž náš spolek. Z velké části zaplněný kostel sv. Zikmunda ve Stráži pod Ralskem se zahalil do tmy, ze které se ozýval starý chrámový zpěv dua Kchun a které stři-

dal podmanivý hlas Vladimíra Javorského pronášejícího pasáže z Dantovy Božské komedie. Hlas doprovázel stále se měnící světelný obraz na oltáři kostela. Úžasný projekt „Purgatio“ je středověká a renesanční inspirace Dantovou Božskou komedií ve zpěvech, mluveném slovu a videoartu. Duo Kchun je dvojice vynikajících interpretů, Martina

Prokeše (tenor) a Marka Šulce (baryton). Výtvarné zpracování videa je prací jedné z největších osobností výtvarného umění na Českolipsku, kterou je akademický malíř, grafik a sochař Atila Vörös. Nezbyvá než poděkovat za nádherný adventní zážitek. Děkujeme a Zdař Bůh!

Za HHS pod Ralskem Miroslav Janošek

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

Na co dbát na podzim

Uklidili jste už kola, přezuli auto na zimní pneumatiky a pomalu kontrolujete, zda máte seřazené vázání a nabroušené lyže? Než přivítáme zimu, je třeba pořádně se připravit na dlouhé večery a tmavá rána. A samozřejmě i na topnou sezónu.

Z pohledu Zdravotnické záchranné služby bude ale asi příprava vypadat trochu jinak. Nezajímá nás až tak, zda máte revizi všech svých plynových spotřebičů nebo zda jste stihli dokoupit dřevo na topení. Byli bychom ale rádi, abyste doma měli nainstalovaný hlásič oxidu uhelnatého. To je plyn, který zabíjí. Jen loni jsme k případům otravy oxidem uhelnatým vyjžděli téměř třicetkrát, v některých případech byla nutná hospitalizace postižených a několikrát museli být dokonce převezeni do speciální komory. Hlásič, který nosí na oblečení připnutý naši řidiči, přitom přítomnost nebezpečného plynu vždy velmi rychle odhalil. Pořízení toho domácího je záležitostí několika stokorun – pokud je koncentrace oxidu uhelnatého v domácnosti nad normou, hlásič vás alarmem upozorní.

Další noční můrou Zdravotnické záchranné služby jsou špatně oblečení chodci. Ačkoliv u dětí se situace zlepšuje, na oblečení i tašky většinou reflexní prvky našívají samo výrobci, u dospělých a zejména seniorů tomu tak není. Pokud se tedy pohybujete venku za snížené viditelnosti, nezapomeňte si připnout reflexní pásy nebo jiné prvky. Vaši viditelnost zvýší několikanásobně – zatímco v tmavém oblečení je chodec viditelný na vzdálenost cca 18 metrů, s reflexními prvky je to až 200 metrů.

S prodlužujícími se večery a ubýváním sluníčka záchranářům přibývá také výjezdů k lidem s psychickými problémy a depresemi. Psychiatrické nemoci, jako je například demence či schizofrenie, se staly třetím nejčastějším důvodem pro výjezd záchranky – podle statistik je to zhruba 45tisíckrát ročně. A proto - neuzavírejte se do sebe, komunikujte se svým okolím a těšte se na jaro!

Michael Georgiev – ZZS LK

Děkujeme lidem, že nejsou lhostejní k neštěstí jiných

V polovině listopadu jsme měli příležitost osobně poděkovat čtyřem šestnáctiletým studentům liberecké školy Kateřinky, kteří na začátku října zachránili život muže po ošklivém pádu ze schodů. Studenti neváhali a k muži se rozběhli už v okamžiku, kdy ze schodů padal. Hned volali naši linku 155 a poté, co muž upadl do bezvědomí, zahájili podle pokynů operátorky resuscitaci. Zachráněný muž již byl propuštěn z nemocnice. Bez pomoci studentů by možná nežil nebo by jeho stav byl mnohem těžší. Z kolemjdoucích dospělých nikdo nezastavil a nepomohl... Děkujeme nastupující generaci, že neváhá. I když se ocitne v nekomfortní situaci, jde na pomoc. Děkujeme za tu naději, že lidská lhostejnost nevítězí. Studentům jsme předali drobné dárky a s velkým vděkem i samolepu „Pomohl jsem zachránit lidský život“. Děkujeme jim i jejich rodičům a učitelům, kteří je k pomoci druhým vedou.

Celý příběh, který přikládáme, zachytila Romana Stránská:

Rychlá reakce studentů pomohla zachránit život

V polovině října si skupinka tří chlapců a jedné dívky všimla nedaleko zastávky u Home Credit Arény dvojice vrávorajících mužů. Mířili k prudkým schodům. Jeden zakopl a zřítel se ze schodů po hlavě dolů. Druhý se ho snažil zachytit, ale neudržel rovnováhu a spadl rovněž. Studenti neváhali ani na okamžik a rozběhli se mužům na pomoc.

„Viděli jsme, že jeden z mužů bezvládně leží, proto jsme si rychle rozdělili úlohy,“ vzpomíná Jonáš Rais, „zakřičel jsem na Vendulu Kolenovou, ať vytočí 155.“ Po spojení s dispečinkem záchranné služby postupovali studenti v podání první pomoci dle pokynů dispečerky. Řeklo by se, že

to byl jen pád, ale zraněnému muži šlo skutečně o život. Čtveřice nejprve snesla bezvládného muže ze schodů, položili ho na rovnou plochu a otočili na záda. Zjistili, že má promáčklou lebku a zlomený nos.

„Štípni ho do ucha, jestli reaguje,“ volal Jakub Hudák na spolužáky. Muž nereagoval, byl v bezvědomí. Po chvílce u něj nastala zástava dechu. Studenti zahájili masáž srdce. V té chvíli se vzpamatoval kamarád zraněného a zapojil se do ožívování. „Vzpomínám si, jak na mne Šimon Machač křičí, že ten pán masíruje srdce úplně špatně. Poradili jsme mu, kam má položit ruce. Pak jsme se až do příjezdu sanitky v masáži střídali, je to dřina,“ vypráví Jakub. „Velmi mne zaskočilo, že během ožívování kolem nás prošli dospělí, vůbec se nezastavili, nezeptali se, jestli potřebujeme pomoc,“ smutně dodává Vendula.

„Studenti mají můj obdiv, reagovali naprosto ukázkově,“ komentuje událost mluvčí Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje Michael Georgiev.

Šimon, Jonáš, Jakub a Vendula jsou studenti prvního ročníku SŠ Kateřinky Liberec. Vendula si vybrala obor Fashion Design, chlapci studují obor Záchranářství a bezpečnost obyvatel. „Už od 1. ročníku máme v osnovách Zdravovědu a první pomoc, ze kterých budeme skládat i praktickou maturitu. Paní učitelka Bubeníková je

vynikající a dokonale nás na všechny situace připravuje nejen teoreticky, ale i prakticky,“ říká Jakub. Jonášovi se líbí, že první pomoc trénují také na pravidelných školních kurzech: „Měli jsme zatím jen jeden, ale už se těšíme na další.“ Šimon doufá, že ve vyšším ročníku se mu bude ve škole dařit natolik, aby byl vyslán na soutěže v první pomoci. „Snad si také vybojuji na zdravotnické soutěži medaili jako můj bratr, který bude letos maturovat. Právě on mi školu v Kateřinkách doporučil,“ dodává Šimon.

Duchapřítomnost studentů ocenil také ředitel SŠ Kateřinky Václav Tichý: „Poskytnutí pomoci není v dnešní době vždy samozřejmostí. Proto si velice vážím a oceňuji chování každého, kdo není lhostejný ke svému okolí. Jsem rád, že naši studenti opakovaně patří k těm, co pomáhají.“

MOJRA

Vánoce seniorů: Svátky samoty a smutku?

Štědrý den klepe na dveře a většina z nás se těší, jak jej stráví v kruhu rodiny. Pro někoho však Vánoce nejsou o pojídání cukroví, zpívání koled a radosti. Ano, mluvíme o seniorech. Abychom byli přesní tak o těch, kteří tráví vánoční svátky sami, ať už doma, nebo v domě s pečovatelskou službou. Chybí jim to podstatné, co vytváří ono štědrovečerní kouzlo – rodina.

A tak, snad aby překonali tíživý smutek z osamění, vzpomínají na doby, kdy je obklopovali ti nejbližší. Na dobu, kdy i pro ně byly Vánoce šťastné a veselé. Bohužel tyto „cesty do minulosti“ problém nevyřeší. Většinou se totiž namísto pousmání a zlepšení nálady dostaví o to svíravější stesk a deprese. V důsledku toho starší lidé uvažují nad hodnotou svého života, vyčítají si, že ještě neodešli ze světa, že jsou pouze na obtíž a nikoho už nezajímají. A to je rozhodně špatně. Jestliže si tyto negativní otázky pokládáte dennodenně bez ohledu na to, jestli jsou Vánoce, nebo běžný den, může jít o psychickou poruchu a bez pomoci psychologa se neobejdete.

Jak zvládnout vánoční samotu?

V první řadě se snažte nemyslet na to, jaké byly minulé Vánoce, vzpomínky jsou sice krásné, ale v tomto případě nepomůžou. Pokud máte rodinu, která by s vámi svátky trávit chtěla, ale vy je neustále odmítáte s tím, že jim nechcete přidávat starosti, změňte to. Pro jednu neberte přílišné ohledy na jejich pohodlí a nabídku přijměte. Uvidíte, že v kruhu nejbližších se vám o dost zvedne nálada. A rozhodně si nemusíte dělat starosti s tím, že si nemůžete

dovolit drahé dárky. Stačí úplná drobnost a největší radost určitě uděláte jen svou přítomností. Pokud nemůžete trávit svátky s příbuznými, nebo jednoduše nechcete opustit své zázemí a své zvyky, zkuste se domluvit s kamarádkou/kamarádem, který je také o Vánocích sám.

Jste-li aktivním důchodcem, vánoční období na vás působí depresivně a nemáte s kým byste trávili Štědrý den, zkuste se od tohoto svátku odpoutat. Vyrazte na nějakou příjemnou dovolenou, ať už na hory, nebo k moři. Zbořte konvence, vždyť už si to opravdu můžete dovolit a na nikoho nemusíte brát ohledy. Nikdy není pozdě na změnu. Nehleďte na to, že mnoho hotelů nabízí na Vánoce speciální program od slavnostního menu, po drobné dárečky a večerní zábavu.

Pokud na dovolenou vyrazit nechcete nebo nemůžete, zkuste zapátrat po akcích v okolí. Na internetu naleznete různé spolky, které seniorům připravují vánoční večírky apod. Stejně tak nabízí program i některé domovy pro seniory apod. Přijďte tak do kontaktu s lidmi, navzájem si zlepšíte náladu a ve veselém duchu si můžete dovolit i zavzpomínat na minulost.

Pozor však na jeden podstatný fakt. Ono totiž samota není osamělost. V čem je rozdíl? Pokud jste sami, napraví to pobyt ve společnosti jiných lidí. Pokud jste však osamělí, můžete se obklopit davem lidí, a stejně budete neustále pociťovat smutek. Za osamělostí je vždy nějaký podstatný důvod – ať už spory v rodině, nezáměr příbuzných apod. A právě tato osamělost vede k úvahám o dalším smyslu

života a může způsobit vážné zdravotní a psychické obtíže. Jde o pocit, který vás neopouští po celý rok, avšak o Vánocích je o to intenzivnější.

Proto doporučuji v takovýchto chvílích vyhledat pomoc. Existují různé linky pro seniory, které jsou dostupné 24 h, a to i o Vánocích a svátcích. Můžete se tak rozprávět o svém trápení a získáte radu, kam se dále obrátit o pomoc. Pracovníci linek bývají velmi milí, vstřícní a ochotní, proto se nemusíte bát na některou zavolat.

PhDr. Michaela Miechová
Psycholožka a majitelka poradny Mojra.cz
www.mojra.cz

Pokud řešíte podobný, nebo jiný problém, můžete si objednat konzultaci na www.mojra.cz. Použijte **slevový kód** a získáte **slevu 10 %** z ceny objednávky.

Případné otázky nebo podněty k článkům zasílejte na email poradna@mojra.cz nebo volejte na +420 731 226 690.

OSTATNÍ

	271	Český Dub-Osečná-Ralsko,Náhlov	Platí/Valid 15.12.2019 12.12.2020		VÝSTUP HLASTE ZVONKEM
Dopravci / Carriers	ČSAD Liberec, a.s., České Mládeže 594/33, Liberec 6, stf. Liberec, , tel. 739681042, informace 485105413, www.csadlb.cz				www.idol.cz Dispečink IDOL tel. 704 702 000

Zóna	Km	TČ	Zastávky / Bus-stops	PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS													
				1	3	21	5	7	9	31	11	13	15	17			
				↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗			
					n	n			n	n	n						
0401	0	0	1	Český Dub,,nám.	04:45	06:08	07:30	11:35	12:30	14:50	15:40	16:40	18:30				
0401	0	0	2	× Český Dub,,host.	04:46	06:09	07:31	11:36	12:31	14:51	15:41	16:41	18:31				
0401	1	1	3	× Český Dub,Kněžičky,rozc.0.5	04:48	06:11	07:33	11:38	12:33	14:53	15:43	16:43	18:33				
0401	2	2	4	× Český Dub,Kněžičky,ves	04:49	06:13	07:34	11:39	12:34	14:54	15:44	16:44	18:34				
0401	4	4	5	× Český Dub,Smržov,	04:53	06:17	07:38	11:43	12:38	14:58	15:48	16:48	18:38				
0411	6	6	6	× Osečná,Kotel,	04:56	06:20	07:41	11:46	12:41	15:01	15:51	16:51	18:41				
0411	8	8	7	Osečná,,kotel	04:59	06:23	07:44	11:49	12:44	15:04	15:54	16:54	18:44				
0411	8	8	7	Osečná,,kotel	05:00	06:23	07:45	11:50		14:00	15:10	16:00	18:45				
0411	9	9	8	× Osečná,Lázně Kundratice,kříž.				11:51					18:47				
0411	10	10	9	× Osečná,Lázně Kundratice,léc.ústav				11:52					18:49				
0411	10	10	10	× Osečná,Lázně Kundratice,kříž.									18:50				
0411	11	11	11	Osečná,,kotel									18:52				
0411	9	11	12	× Osečná,,škola	05:01	06:24	07:46	11:54		14:01	15:11	16:01					
0411	11	13	13	× Osečná,Zábrdí,	05:04	06:28	07:49	11:57		14:04	15:14	16:04					
0411	12	14	14	× Osečná,Vlachové,	05:06	06:30	07:51	11:59		14:06	15:16	16:06					
0411	13	15	15	Ralsko,Náhlov,	05:08	06:33	07:54	12:03		14:08	15:18	16:08					

opačný směr / opposite direction				PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS													
Zóna	Km	TČ	Zastávky / Bus-stops	2	4	6	24	22	8	10	30	12	14	32	16	18	20
				↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘	↗	↘
						n	n	n			n	n	n	n			
0411	0	15	Ralsko,Náhlov,	05:25		06:35	07:55		12:05		14:15	15:25	15:25	16:08			
0411	1	14	× Osečná,Vlachové,	05:27		06:37	07:57		12:07		14:17	15:27	15:27	16:10			
0411	2	13	× Osečná,Zábrdí,	05:29		06:39	07:59		12:09		14:19	15:29	15:29	16:12			
0411	4	12	× Osečná,,škola	05:32		06:43	08:03		12:12		14:22	15:32	15:32	16:15			
0411	11	11	Osečná,,kotel														
0411	10	10	× Osečná,Lázně Kundratice,kříž.														
0411	9	9	× Osečná,Lázně Kundratice,léc.ústav														
0411	0	8	× Osečná,Lázně Kundratice,kříž.		06:08												
0411	5	1	Osečná,,kotel	05:34	06:10	06:44	08:05		12:14		14:24	15:34	15:34	16:16			
0411	5	1	Osečná,,kotel	05:35	06:10	06:50		09:15	12:15	12:55	13:55	14:25		15:35	16:16	17:05	18:55
0411	7	3	× Osečná,Kotel,	05:38	06:13	06:53		09:18	12:18	12:58	13:58	14:28		15:38	16:19	17:08	18:58
0401	9	5	× Český Dub,Smržov,	05:41	06:16	06:56		09:21	12:21	13:01	14:01	14:31		15:41	16:21	17:11	19:01
0401	11	7	× Český Dub,Kněžičky,ves	05:45	06:20	07:00		09:25	12:25	13:05	14:05	14:35		15:45	16:25	17:15	19:05
0401	12	8	× Český Dub,Kněžičky,rozc.0.5	05:46	06:21	07:01		09:26	12:26	13:06	14:06	14:36		15:46	16:26	17:16	19:06
0401	13	9	× Český Dub,,host.	05:48	06:23	07:03		09:28	12:28	13:08	14:08	14:38		15:48	16:28	17:18	19:08
0401	13	9	Český Dub,,nám.	05:50	06:24	07:05		09:30	12:29	13:09	14:10	14:39		15:49	16:30	17:20	19:09

↗ jede v pracovních dnech
 × zastávka je jen na znamení nebo požádání
 n spoj je obsluhován nízkokapacitním autobusem
 ↘ spoj s příslušnou zastávkou projíždí
 ↗ spoj s bezbariérově přístupným vozidlem
 } spoj jede po jiné trase
 40 Nástup do spoje lze objednat nejpozději 30 minut předem na tel. číslo +420 704 702 000 (pondělí - neděle vždy od 4:00 do 24:00)
 50 nejede od 21.12.2019 do 5.1.2020, 31.1.2020, od 9.3. do 15.3.2020, od 9.4. do 13.4.2020, od 1.7. do 31.8.2020, od 28.10. do 1.11.2020
 jede od 21.12.2019 do 5.1.2020, 31.1.2020, od 9.3. do 15.3.2020, od 9.4. do 13.4.2020, od 1.7. do 31.8.2020, od 28.10. do 1.11.2020
 Na lince platí integrovaný tarif IDOL a Smluvní přepravní podmínky IDOL. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny na www.idol.cz.
 RADIOBUS:
 Nástup do spoju v režimu Radiobus je nutné objednat na tel. číslo Centrálního dispečinku IDOL (uvedeno též v poznámce ke spoji). Výstup nahláste řidiči.
 Kontakt na centrální dispečink IDOL: +420 704 702 000.

ZMĚNY JÍZDNÍCH ŘÁDŮ OD 15. PROSINCE 2019
Českolipsko - východ

IDOL číslo	Trasa	Linka (žel. trať)	Spoj	Změna
<i>Železniční linky:</i>				
g L2	Liberec – Česká Lípa – Benešov nad Ploučnicí (– Děčín)	086	nový	Nový noční osobní vlak s odjezdem v 23:32 z České Lípy a příjezdem v 0:11 do Děčína – provoz v noci z pátku na sobotu a ze soboty na neděli.
			nový	Nový noční osobní vlak s odjezdem v 1:19 z Děčína a příjezdem v 2:00 do České Lípy (v Děčíně přípoj od rychlíku z Prahy) – celotýdenní provoz.
			nový	Nový noční osobní vlak s odjezdem v 3:32 z České Lípy a příjezdem v 4:11 do Děčína – provoz v pracovní dny.
			6601	Ranní osobní vlak z České Lípy do Liberce veden již ze zastávky Česká Lípa střeľnice

IDOL číslo	Trasa	Linka (žel. trať)	Spoj	Změna
				(odj. 3:47).
			6603	Ranní osobní vlak s odjezdem v 4:26 z Děčína propojen se spěšným vlakem s odjezdem po 5. hod. z České Lípy do přímé trasy Děčín – Liberec.
			nový	Nový odpolední osobní vlak s odjezdem v 15:20 z Děčína a příjezdem v 16:02 do České Lípy – provoz v pracovní dny.
			6618	Večerní osobní vlak s odjezdem v 22:47 z Liberce prodloužen až do zastávky Česká Lípa střeľnice (příjezd 0:04).

Autobusové linky:

Pozn. Není-li uvedeno jinak, vztahují se zde uvedené změny k provozu v pracovní dny.

e 241	Doksy – Mimoň – Jablonné v Podj. – Liberec	500241	2	Odpolední spoj z Liberce do Doks veden o 60 minut později, odjezd nově ve 14:15 z Liberce, aut. nádraží/ 14:50 z Jablonného v Podj.(záměna s linkou 280)
e 260	Česká Lípa – Mimoň – Stráž p. Ralskem – Hamr na Jezeře, Břevniště	500260	2, 13, 30, 33, 56, 57	Spoje vedené do průmyslové zóny Česká Lípa, Dubice a zpět zkráceny do zastávky Česká Lípa, Svatopluka Čecha
			62	Odpolední spoj s odjezdem v 14:40 z Mimoňe do České Lípy (provoz pouze ve dnech školního vyučování) zrušen z důvodu nízkého využití a souběhu s dalším spojem
			112	Víkendový odpolední spoj z Hamru na Jezeře do České Lípy odjede o 15 minut později, tj. nově odjezd v 16:10 z Hamru. Spoj současně bude zajíždět na sídliště Nové Zákupy (odjezd v 16:44)

e 261	Česká Lípa – Mimoň – Brniště – Jablonné v Podj.	500261	14	Odpolední spoj s dosavadním odjezdem v 13:50 z Jablonného v Podj. do Mimoň pojede pouze v úseku Brniště – Mimoň (v nezměněné časové poloze, tj. ve 14:10 z Brniště. V úseku Jablonné v Podj. – Brniště bude zrušen z důvodu minimálního využití. Cestující v trase Jablonné v Podj. – Mimoň mohou ve stejném čase použít linku 280 přes Stráž p. Ralskem.
			22	Odpolední spoj ze Stráže p. Ralskem do Brniště pojede o 10 min. později, tj. v 13:35.
			23	Odpolední spoj s dosavadním odjezdem v 13:35 z Brniště do Jablonného v Podj. bude zrušen z důvodu minimálního využití.
e 262	Česká Lípa – Zákupy – Brniště – Mimoň	500262	3	Ranní spoj ze Zákup do Brniště odjede o 5 minut dřív, tj. nově v 5:30.
e 266	Brniště – Luhov – Stráž p. Ralskem	500266	všechny	Linka zrušena a všechny spoje převedeny na linku 261 (beze změny trasy).

IDOL číslo	Trasa	Linka (žel. trať)	Spoj	Změna
e 270	Liberec – Osečná – Stráž p. Ralskem	540270	nový pár	Nový pár spojů o víkendech v době letní turistické sezóny s odjezdy v 9:10 z Liberce do Stráže p. Ralskem a v 10:25 ze Stráže p. Ralskem do Liberce.
			nový pár	Nový pár spojů o prázdninách s odjezdy ve 13:10 z Liberce do Osečné a ve 14:00 z Osečné do Liberce.
e 272	Petrovice – Jablonné v Podj. – Dubnice – Stráž p. Ralskem	500272	4, 24	Ranní spoje s odjezdem v 6:50 ze Stráže p. Ralskem do Jablonného a v 7:10 z Jablonného do Petrovic propojeny do jedné přímé trasy.
e 280	Jablonné v Podj. – Stráž p. Ralskem – Doky – Dubá – Mělník – Praha	500280	1	Odpolední spoj z Jablonného v Podj. do Dubé veden o 60 minut dříve, odjezd nově ve 13:50 z Jablonného (záměna se spojem č.2 linky 241).
e 282	Dubá – Doksy – Mimoň	500282	14; 20	Spoj s odjezdem v 15:00 z Doks do Dubé pojede jen o prázdninách; mimo prázdniny jede ve stejné časové poloze spoj linky 280 z Jablonného v Podj. Nově v 15:50 z Doks do Dubé pojede spoj č.14 navazující na spoj linky 241 z Liberce do Doks
			21	Odpolední spoj z Doks do Mimoň s dosavadním odjezdem ve 13:50 z Doks (provoz jen ve dnech školního vyučování) bude zrušen z důvodu minimálního využití.

Vážení cestujících, prosíme, abyste věnovali zvýšenou pozornost změnám ve veřejné dopravě.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt: Implementace politiky stárnutí
na krajskou úroveň
CZ.03.2.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207
Copyright © ZZS JMK, 2018

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

**Údaje slouží k informaci v situaci tísne
a ohrožení zdraví nebo života**
[VYPLŇTE TISKACÍM PÍSMEM]

DATUM VYPLNĚNÍ	ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA
JMÉNO A PŘÍJMENÍ, TITUL	DAT. NAROZENÍ NEBO R.Č.

ALERGIE

NEMOCI	OD KDY ?

LÉKY – NÁZEV	DÁVKA	DÁVKOVÁNÍ

KONTAKTY NA BLÍZKÉ OSOBY

POŘADÍ	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	MĚSTO	VZTAH	TELEFON
1				
2				
3				

JMÉNO A KONTAKT NA PRAKTICKÉHO LÉKAŘE

Souhlasím s využitím těchto údajů
pro potřeby IZS při mém ošetření.

podpis

www.seniorivkrajich.mpsv.cz

2019

jihomoravský kraj

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

jihomoravský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

... o lidech a pro lidi ...

Údaje slouží k informaci v situaci tísně a ohrožení zdraví nebo života.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

jihomoravský kraj

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

... o lidech a pro lidi ...

Údaje slouží k informaci v situaci tísně a ohrožení zdraví nebo života.

V PŘÍPADĚ NALÉHAVÉ POMOCI

I.C.E. KARTA

- 155** Záchranná služba
- 150** Hasiči
- 158** Policie ČR
- 156** Městská policie
- 112** Integrovaný záchranný systém

www.seniorskapolitikajmk.cz

Ceník inzerce

Celá strana A4	1 200 Kč
Polovina strany	700Kč
Čtvrtina strany	400Kč
Osmína strany	200 Kč
(ceny jsou uvedeny včetně DPH)	

Uzavírka přijímání příspěvků pro Dnešní Ralsko: 1. 3. 2020

Dnešní Ralsko, čtvrtletník, evidenční číslo MK ČR E 13152.

Vydává: Město Ralsko, Kuřívody 701, 471 24 Ralsko, tel. č.: 487 898 121, IČO 831 514.

Vychází dne: 20. 12. 2019, Náklad: 1 000 ks, Redakční rada: P. Posseltová, H. Holešovská, V. Bilický, P. Švarcová. Dopisy a příspěvky čtenářů nemusí být totožné s názory a stanovisky redakce. Vydavatel nenese zodpovědnost za obsah zveřejněné inzerce.

Tisk: Tiskárna Duopress, Mnichovo Hradiště.